

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 2. veljače 2022.

[Multimedia]

Biblijsko čitanje: 1 Kor 12, 12-13

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Ovih smo tjedana imali priliku produbiti lik svetoga Josipa vodeći se u tome malobrojnim, ali važnim informacijama koje daju evanđelja, kao i vidovima njegove osobnosti koje je Crkva stoljećima isticala kroz molitvu i pobožnost. Polazeći upravo od tog „zdravog razuma“ koji je u povijesti Crkve pratio lik svetoga Josipa, danas se želim zaustaviti na jednom važnom članku vjere koji može obogatiti naš kršćanski život, a i bolje oblikovati naš odnos sa svetima i našim dragim pokojnima: govorim o *općinstvu svetih*. Mnogo puta u Vjerovanju kažemo „vjerujem u općinstvo svetih“. Ali ako se pita što je općinstvo svetih, sjećam se da sam kao dijete spremno odgovarao: „A to, pa sveci koji idu na pričest“ (na tal. jeziku se za „općinstvo“ [„zajedništvo“] i „pričest“ koristi isti izraz – „comunione“, *nap. pr.*). To je nešto... ne razumijemo što govorimo. Što je općinstvo svetih? To ne znači sveci idu na pričest, to nije to: to je nešto drugo.

Ponekad i kršćanstvo može upasti u oblike pobožnosti koji izgledaju kao da odražavaju više poganski nego kršćanski mentalitet. Temeljna je razlika u činjenici da se naša molitva i pobožnost vjerničkog naroda ne temelje, u tim slučajevima, na pouzdanju u nekog čovjeka, ili u neku sliku, ili pak neki predmet, i onda kad znamo da jesu sveti. Podsjeća nas prorok Jeremija: „Proklet čovjek koji se uzdaje u čovjeka, [...] Blagoslovljen čovjek koji se uzdaje u Gospodina“ (*Jr 17, 5-7*). Čak i onda kad se u potpunosti povjeravamo zagovoru nekog sveca, ili još više zagovoru Djevice Marije, naše pouzdanje ima vrijednost samo u odnosu na Krista. Kao da put prema tome svecu ili Majci

Božjoj ne završava tamo: to ne. Ide tamo, ali u odnosu na Krista. Krist je poveznica koja nas sjedinjuje s njim i jedne s drugima, ima posebno ime: ta veza koja nas sve ujedinjuje, jedne s drugima i nas s Kristom, je „općinstvo svetih“. Nisu sveci ti koji čine čudesa, to ne! „Taj svetac je silan čudotvorac...“: ne, stani, sveci ne čine čuda, nego samo Božja milost koja djeluje po njima. Čuda je učinio Bog, Božja milost koja djeluje po nekoj svetoj osobi, po pravedniku. To treba biti svima jasno. Ima onih koji kažu: „Ja ne vjerujem u Boga, ali vjerujem u ovog sveca“. Ne, to je pogrešno. Svetac je zagovornik, onaj koji moli za nas i mi se molimo njemu, i on moli za nas i Gospodin nam daje milost: Gospodin djeluje po svecu.

Što je, dakle, „općinstvo svetih“? U *Katekizmu Katoličke Crkve* se kaže: „Crkva je upravo općinstvo svetih“ (br. 946). Ma vidi koja lijepa definicija! „Crkva je upravo općinstvo svetih“. Što to znači? Da je Crkva rezervirana samo za savršene? Ne. To znači da je ona zajednica *spašenih grešnika*. Crkva je zajednica spašenih grešnika. Baš lijepa definicija! Nitko ne može sebe isključiti iz Crkve, svi smo spašeni grešnici. Naša je svetost plod Božje ljubavi koja se očitovala u Kristu, koji nas posvećuje ljubeći nas u našoj bijedi i spašavajući nas od nje. Uvijek zahvaljujući njemu, mi činimo jedno tijelo, kaže sv. Pavao, u kojem je Isus glava, a mi udovi (usp. *1 Kor 12, 12*). Ta slika Kristova tijela i slika tijela daje nam odmah razumjeti što znači biti povezani jedni s drugima u *zajedništvu*: „I ako trpi jedan ud“, piše sveti Pavao, „trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi. A vi ste tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi“ (*1 Kor 12, 26-27*). To kaže Pavao: svi smo jedno tijelo, svi ujedinjeni po vjeri, po krštenju, svi u zajedništvu: ujedinjeni u zajedništvu s Isusom Kristom. I to je općinstvo svetih.

Draga braćo i drage sestre, radost i bol koji dotiču moj život tiču se sviju, jednako kao što se i radost i bol koji dotiču život brata i sestre koji su kraj nas tiču i mene. Ne mogu biti ravnodušan prema drugima, jer svi smo dio jednoga tijela, u zajedništvu. U tom smislu, i grijeh pojedinca tiče se sviju, i ljubav svakog pojedinca tiče se sviju. Zahvaljujući općinstvu svetih, tome jedinstvu, svaki ud Crkve povezan je na dubok način sa mnom – ali ne kažem sa mnom zato što sam ja papa – uzajamno smo povezani na dubok način, i ta je povezanost toliko snažna da se ni smrću ne može raskinuti. Naime, općinstvo svetih ne odnosi se samo na braću i sestre koji su kraj mene u ovom povijesnom trenutku, već se odnosi i na one koji su završili svoje ovozemaljsko putovanje te su prešli prag smrti. I oni su u zajedništvu s nama. Zamislimo, draga braćo i sestre: u Kristu nas nitko ne može uistinu odvojiti od onih koje volimo jer je to egzistencijalna veza, snažna veza koja je u samoj našoj naravi; mijenja se samo način na koji smo sa svakim od njih, ali ništa i nitko ne može prekinuti tu vezu. „Ali, oče, pomislimo na one koji su se odrekli vjere, koji su otpali od vjere, koji progone Crkvu, koji su se odrekli svoga krštenja: zar su i oni u kući?“ Da, i oni, i hulitelji, svi. Svi smo braća: to je općinstvo svetih. Općinstvo svetih drži skupa zajednicu vjernikâ na zemlji i na Nebu.

U tom smislu, prijateljski odnos koji mogu izgraditi s nekim bratom ili sestrom koji je kraj mene, mogu ostvariti i s bratom ili sestrom koji su u Nebu. Sveci su prijatelji s kojima često uspostavljamo odnose prijateljstva. To što mi nazivamo *pobožnošću* prema nekom svecu – jako štujem toga

sveca, tu sveticu – to što mi nazivamo pobožnošću zapravo je način na koji izražavamo ljubav polazeći upravo od te veze koja nas sjedinjuje. I u svakodnevnom životu može se reći: „Taj čovjek jako časti i štuje svoje stare roditelje“: ne, to je jedan način na koji ih ljubi, izraz ljubavi. A svi znamo da se prijatelju možemo uvijek obratiti, posebno kad smo u teškoći i potrebna nam je pomoć. Imamo prijatelje na nebu. Svi trebamo prijatelja; svima su nam potrebni značajni odnosi koji nam pomažu u suočavanju sa životom. I Isus je imao prijatelje i njima se obraćao u važnim trenucima svog ljudskog iskustva. U povijesti Crkve postoje konstante koje prate vjerničku zajednicu: nadasve velika privrženost i snažna povezanost koju ju Crkva oduvijek osjećala prema Mariji, Majci Božjoj i našoj Majci. Ali jednako tako posebno čašćenje i privrženost prema svetome Josipu. Zapravo, Bog njemu povjerava ono najdragocjenije što ima: svog Sina Isusa i Djevicu Mariju. I uvijek, zahvaljujući općinstvu svetih, osjećamo blizinu svetaca i svetica koji su naši zaštitnici, zbog imena koje nosimo, na primjer, zbog Crkve kojoj pripadamo, zbog mjesta u kojem živimo i tako dalje, pa i zbog osobne pobožnosti. To povjerenje uvijek nas treba poticati da im se obraćamo u presudnim trenucima svojega života. Općinstvo svetih nije nešto magijsko, to nije praznovjerje; to znači naprosto razgovarati s nekim bratom, nekom sestrom koja je pred Bogom, koja je živjela pravednim, svetim, uzornim životom i sada je pred Bogom. I ja govorim tom bratu, toj sestri i molim njegov/njezin zagovor za moje potrebe.

Upravo zato mi se sviđa zaključiti ovu katehezu molitvom svetome Josipu uz koju sam posebno vezan i koju molim svakodnevno više od 40 godina. To je molitva koju sam našao u molitveniku Sestara od Isusa i Marije, iz 18. stoljeća, s kraja osamnaestog stoljeća. Jako je lijepa, ali više nego molitva to je izazov tome prijatelju, tome ocu, tom našem čuvaru koji je sveti Josip. Bilo bi lijepo da naučite tu molitvu i da je opetovano molite. Pročitat ću je: „Slavni praoče sveti Josipe, čija moć može nemoguće učiniti mogućim, pohiti mi u pomoć u ovim trenucima tjeskobe i teškoće. Pod svoju zaštitu stavi vrlo teške i ozbiljne životne prilike koje ti povjeravam, kako bi se sretno razriješile. Moj ljubljani Oče, sve svoje pouzdanje stavljam u tebe. Da nitko ne bi rekao da sam te zazvao uzalud, i budući da ti možeš sve kod Isusa i Marije, pokaži mi da je tvoja dobrota velika kao i tvoja moć.“ Završava, dakle, jednim izazovom, ovo je taj izazov svetome Josipu: „budući da ti možeš sve kod Isusa i Marije, pokaži mi da je tvoja dobrota velika kao i tvoja moć“. Svakoga se dana povjeravam svetome Josipu tom molitvom, već više od 40 godina: to je jedna stara molitva.

Samo hrabro naprijed, u ovom općinstvu svetih koje imamo na nebu i na zemlji: Gospodin nas ne napušta.

Zaključivši katehezu Sveti je Otac uputio ove riječi:

Čuli smo, prije nekoliko minuta, jednu osobu koja je vikala i vikala, koja ima neki problem, ne znam je li taj problem fizički, psihički, duhovni: ali to je naš brat u nevolji. Želim na kraju moliti za njega, našega brata koji trpi, jadan čovjek: više zato što trpi, ima neku potrebu. Ne smijemo biti gluhi na potrebu toga brata. Pomolimo se zajedno Majci Božjoj za njega: Zdravo Marijo...

Apeli Svetoga Oca

Već godinu dana s bolom svjedočimo krvavom nasilju u Mjanmaru. Ponavljam zajedno s burmanskim biskupima apel da međunarodna zajednica radi na pomirenju između zainteresiranih strana. Ne možemo okretati glavu na drugu stranu pred patnjama tolike braće i sestara. Molimo Boga, u molitvi, da donese utjehu tom izmučenom narodu; njemu povjeravamo napore za mir.

Preksutra, 4. veljače, obilježit će se Drugi međunarodni dan ljudskog bratstva. Sretan sam što se zemlje iz cijelog svijeta pridružuju toj proslavi, koja ima za cilj promicanje međureligijskog i međukulturnog dijaloga, za kojim se izražava želju i u *Dokumentu o ljudskom bratstvu za svjetski mir i zajednički suživot*, koji smo 4. veljače 2019. u Abu Dhabiju potpisali veliki imam Al-Azhara, Ahmad Al-Tayyib i ja. Bratstvo znači pružiti ruku drugima, poštivati ih i slušati ih otvorena srca. Nadam se da će se, zajedno s vjernicima drugih religija i ljudima dobre volje, poduzeti konkretni koraci kako bi se potvrdilo da je danas vrijeme bratstva, izbjegavajući raspirivanja sukobâ, podjelâ i zatvaranjâ. Molimo se i zalažimo se svaki dan kako bismo svi mogli živjeti u miru kao braća i sestre.

U Pekingu se uskoro otvaraju Zimske olimpijske i Paraolimpijske igre koje će biti otvorene u Pekingu 4. veljače odnosno 4. ožujka. Upućujem od srca pozdrav svim sudionicima; organizatorima želim najbolji uspjeh, a sportašima da daju najbolje od sebe. Sport, svojim univerzalnim jezikom, može graditi mostove prijateljstva i solidarnosti među osobama i narodima svake kulture i religije. Pozdravio sam, stoga, odluku Međunarodnog olimpijskog odbora da se povijesnom olimpijskom geslu *Citius, Altius, Fortius – Brže, više, jače* – doda riječ *Communiter*, to jest „zajedno“, kako bi zahvaljujući Olimpijskim igrama u svijetu bilo sve više bratstva.

Posebno pozdravljam i želim zagrliti čitav paraolimpijski svijet. Najvažniju zlatnu medalju osvojiti ćemo zajedno ako primjer sportaša i sportašica s invaliditetom svima pomogne nadići predrasude i strahove i učini naše zajednice gostoljubivijima i inkluzivnijima. To je prava zlatna medalja! Pratim, k tome, pažljivo i s ganućem osobne povijesti sportaša i sportašica izbjeglica. Neka njihova svjedočanstva pridonesu tome da se građanska društva potakne da se sa sve većim povjerenjem otvore svima, ne ostavljajući nikoga iza. Velikoj olimpijskoj i paraolimpijskoj obitelji želim da doživi jedinstveno iskustvo ljudskoga bratstva i mira. *Blago mirotvorcima! (Mt 5, 9).*